

Other shiurim which may be useful

- A mini-series on War in Judaism <https://www.yutorah.org/search/?teacher=81072&collection=4590>
- War with Amalek <https://www.yutorah.org/lectures/lecture.cfm/915720/>

Avoiding inverted morality

1. Rabbi Avraham Yitzchak Kook (20th century Israel), Orot haMilchamah 4

לולא חטא העגל היו האומות יושבות ארץ ישראל משלימות עם ישראל ומודות להם, כי שם ד' הנקרא עליהם היה מעורר בהן יראת הרוממות, ולא היתה שום שיטת מלחמה נוהגת, וההשפעה היתה הולכת בדרכי שלום כבימות המשיח.

Were it not for the sin of the Golden Calf, the inhabitants of the Land of Israel would have been reconciled with the People of Israel, for the name of Gd called upon them would have aroused awe. No war would have been necessary, and the [Divine] influence would have proceeded peacefully as in the Days of Messiah...

2. Devarim 20:10

כִּי־תִקְרַב אֶל־עִיר לְהִלָּחֵם עָלֶיהָ וְקָרָאתָ אֵלֶיהָ לְשָׁלוֹם:

3. Devarim 23:10

כִּי תֵצֵא מִחֲנֶה עַל אִיבִיךָ וְנִשְׁמַרְתָּ מִכָּל דְּבַר רָע:

4. Shemot 20:22

וּאִם מִזְבַּח אֲבָנִים תַּעֲשֶׂה לִּי לֹא תִבְנֶה אֹתוֹן גִּזִּית כִּי חֶרֶבְךָ הִנֵּפֶת עֲלֶיהָ וְתַחֲלִלָה:

5. Devarim 23:10-15

כִּי תֵצֵא מִחֲנֶה עַל אִיבִיךָ וְנִשְׁמַרְתָּ מִכָּל דְּבַר רָע: כִּי יִהְיֶה בְךָ אִישׁ אֲשֶׁר לֹא יִהְיֶה טָהוֹר מִקְרָה לִילָה וַיֵּצֵא אֶל מַחֲוֶה לְמַחֲנֶה... וַיֵּד תִּהְיֶה לְךָ מַחֲוֶה לְמַחֲנֶה וַיֵּצֵאתָ שָׁמָּה חוּץ: וַיִּתֵּד תִּהְיֶה לְךָ עַל אֲזִנֶּךָ וְהָיָה בְּשִׁבְתְּךָ חוּץ וְחִפְרַתָּה בָּהּ וּשְׁבַת וְכִסִּית אֶת צִאתְךָ: כִּי ד' אֱלֹקֶיךָ מֵתְהַלֵּךְ בְּקִרְבְּךָ מִלְּפָנֶיךָ וְלֹתֵת אִיבִיךָ לְפָנֶיךָ וְהָיָה מִחֲנִיךָ קָדוֹשׁ וְלֹא יִרְאֶה בְךָ עֲרוֹת דְּבַר וּשְׁבַת מֵאֲחֵרֶיךָ:

6. Rabbi Samson Raphael Hirsch (19th century Germany), Commentary to Devarim 23:10

Also, when you leave the normal boundaries of family and civil life, and you are in a military camp arranged against your enemies, then even though you are in a military camp, where the ethical reins are easily loosened and the actual goal of war is an unrestrained coarseness – then, too, "guard yourself against every bad thing." Do not cease examining yourself, with self-control, and be on guard against "every bad thing."

7. Devarim 20:19

כִּי תִצּוֹר אֶל עִיר יָמִים רַבִּים לְהִלָּחֵם עֲלֶיהָ לְתַפְשָׂהּ לֹא תִשְׁחִית אֶת עֵצָהּ לְנֹדָה עֲלֵיו גְרוֹן...

8. Bamidbar 27:17

אֲשֶׁר יֵצֵא לְפָנֶיךָ וְאֲשֶׁר יָבֹא לְפָנֶיךָ וְאֲשֶׁר יוֹצֵיאֶם וְאֲשֶׁר יָבִיאֵם וְלֹא תִהְיֶה עֵדוּת ד' כִּצְאֹן אֲשֶׁר אֵין לָהֶם רָעָה:

The Death of Non-Combatants

9. Talmud, Shevuot 35b

מִלְכוּתָא דְקָטְלָא חַד מְשִׁיתָא בְעֵלְמָא לֹא מֵיעֲנָשָׂא

Samuel said: A government which would kill [up to] one-sixth of the world would not be punished.

Comment of Tosafot (13th-14th c. Western Europe): This is referring to a discretionary war.

10. Rambam, Laws of Kings and their Wars 9:14

חַיִּיבִין לְהוֹשִׁיב דַּיִינִין וְשׁוֹפְטִים בְּכָל פֶּלֶךְ וּפְלֶךְ לְדוֹן בְּשֵׁשׁ מִצּוֹת אֱלֹהִים, וְלִהְיוֹת אֶת הָעָם, וּבֵן נָח שֶׁעָבַר עַל אַחַת מִשְׁבַּע מִצּוֹת אֱלֹהִים יִהְיֶה בְּסִיפֵי, וּמִפְּנֵי זֶה נִתְחַיְּבוּ כָל בְּעָלֵי שְׂכָם הַרְיָגָה, שֶׁהָרִי שְׂכָם גָּזַל וְהֵם רָאוּ וַיִּדְעוּ וְלֹא דִנְהוּ...

They are obligated to establish judges in every place to judge these six commands and instruct the nation... and this is why all of the members of Shechem were liable for death. Shechem stole, and they saw and knew and did not judge him.

11. Rabbi Shaul Yisraeli, *Amud haYemini* 16:2:end

There are insufficient grounds to permit action against a community that refuses to fulfill its obligation and eliminate murderers from their midst, so long as they may have the excuse of fear, pressure and the like.

12. Rabbi Yehudah Loeb (Maharal), *Gur Aryeh* to Bereishit 34:13

ואף על גב דאמרה התורה (דברים כ, י) "כי תקרב אל עיר להלחם עליה וקראת אליה לשלום", היינו היכי דלא עשו לישראל דבר, אבל היכי דעשו לישראל דבר, כגון זה שפרצו בהם לעשות להם נבלה, אף על גב דלא עשה רק אחד מהם - כיון דמכלל העם הוא, כיון שפרצו להם תחלה - מותרים ליקח נקמתם מהם. והכי נמי כל המלחמות... כיון שהיו באותה אומה שעשה רע להם - מותרין לבא עליהם למלחמה, וכן הם כל המלחמות:

Deuteronomy 20:10 says, "you shall call to it for peace", but that is where they have not acted upon Israel. Where they have acted toward Israel, such as here [Shechem] where they had broken forth, doing this repellent thing, then even though only one of them had done it, since they had attacked first, Israel was permitted to respond. So, too, for all wars... since there were those among the nation who had harmed them, they were permitted to go to war against them...

13. Rabbi Avraham Shapira, *War and Ethics*, *Techumin* 4, pg. 182

When there is no substantive risk to our soldiers, there is no permission to strike lives or property. However, when there is a discernible risk, one must remember that it is not only a matter of weighing one unit opposite a civilian population on the scale. The loss of one unit, or part of it, can affect the entire battle...

14. Rabbi Aharon Lichtenstein, *Ethics and War*, *Techumin* 4, pg. 184-5

The beginning of the calculation of a war's justification is the concept of *milchemet mitzvah*. The category of *milchemet mitzvah* includes war to help Israel before an enemy who attacks. (Mishneh Torah, Hilchot Melachim 5:1) But note, "the aid of Israel". We must ask whether a particular war will actually help Israel; not every war aids Israel.

Every war has a price.

- 1) First, it demands sacrifices from us. As *Minchat Chinuch* 425 says, one cannot depend on miracles in war, and there is always a concern for the loss of Israeli fighters. In truth, they are individuals within the context of the general nation, but our view is that this is why Man was created as an individual; an individual is judged like the entire world. (Sanhedrin 37a)
- 2) Second, the price [of war] is also paid by the enemy, who is also graced with the Divine image, and one should grieve whenever Gd's creations drown in the sea. On this point, the issue of quantity is meaningful, and one certainly must weigh the justifications for harming many in order to save an individual.
- 3) Third, war harms the nature of the individual and society which battle. As Ramban wrote, regarding Devarim 23:10, "And you shall be on guard against every bad thing," "The most naturally righteous of people will be clothed with cruelty and rage when going to war against the enemy, and therefore the verse warned, etc." King David was denied the opportunity to build the Beit haMikdash because "he spilled much blood upon the earth (Divrei haYamim I 22:8)", even though that was in *milchemet mitzvah*. Even the sword used in a *milchemet mitzvah* is unsuitable to aid in building the altar, as is written in the *Mechilta* on Shemot 20:22, "For you have raised your sword upon it, and desecrated it."

When we come to justify war, we must take into consideration all of the elements of the price we have mentioned...

The second problem we have identified is how to run the war, even if it is justified. In our days, war has become total war. It no longer distinguishes, as it did in medieval times, between the front and behind the lines. Therefore, it is difficult to distinguish between the civilian population and the fighting force. Therefore, it is even harder to provide a precise prescription for each circumstance. However, it is most important that one who is going to war know that he is not transitioning from a world of one hierarchy of values to a world of a different hierarchy of values. One man, and one nation, cannot split in two. In every case, peace must stand at the head of the hierarchy of values, as Rashi wrote to Vayikra 26:6, "Peace is equal to all."

Eternal War with Amalek

15. Shemot 17:8-16

ויבא עמלק ויילחם עם ישראל ברפידם: ויאמר משה אל יהושע בחר לנו אנשים וצא הלחם בעמלק מחר אנכי נצב על ראש הגבעה ומטה האלקים בנדי: ויעש יהושע כאשר אמר לו משה להלחם בעמלק ומשה אהרן וחור עלו ראש הגבעה: והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל וכאשר יניח ידו וגבר עמלק: וידי משה כבדים ויקחו אבן וישומו תחתיו וישב עליה ואהרן וחור תמכו בנדי מזה אחד ומזה אחד ויהי ידו אמונה עד בא השמש: ויחלש יהושע את עמלק ואת עמו לפי חרב: ויאמר ד' אל משה כתב זאת זכרון בספר ושם באוני יהושע כי מזה אמקה את זכר עמלק מתחת השמים: ויבן משה מזבח ויקרא שמו ד' נסי: ויאמר כי יד על כס קה מלחמה לד' בעמלק מדר דר:

16. Devarim 25:17-19

זכור את אשר עשה לה עמלק בדרך בצאתכם ממצרים: אשר קרה בדרך ויגוב בה כל הנקשלים אחריה ואתה עיף ונגע ולא ירא אלקים: והיה בהגות ד' אלקיה לה מפל איביה מסביב בארץ אשר ד' אלקיה נתן לה נחלה לרשתה תמקה את זכר עמלק מתחת השמים לא תשכח:

17. Commentary of Rabbi Abraham Ibn Ezra to Shemot 17:14

בעבור שהכעיס את ד', כי אלופי אדום נבהלו מפחדו בעבור האותות שעשה במצרים וביים, וככה מואב ופלישת. והנה זה עמלק שמע גבורת ד' בעבור עמו ישראל. והנה בא ממקום רחוק להלחם עם ישראל ולא פחד מד'.

Because he angered Gd, for the leaders of Edom were terrified of Gd because of the signs He had performed in Egypt and at the sea, and so were Moab and Philistia. Amalek heard of the might that Gd had performed for His nation, Israel, and he came from afar to battle Israel, and he did not fear Gd.

18. Rabbi Moshe Sternbuch, Teshuvot v'Hanhagot 2:344

The main impurity of Amalek is "happened upon you", that all is happenstance. Even after the open miracles and wonders of the exodus from Egypt, they came, as sorcerers, claiming that all was a lie and happenstance.

19. Rabbi Avraham Yitzchak Kook, Ein Ayah to Berachot 58a

עמלק נצב כצר לישראל, עינו היתה רעה במה שיצאו ישראל לחדש בעולם שתהי' אומה מתנהגת במלכותה ע"פ גאון שם ד', אע"פ שלא התנשאה על יתר העמים לכבוש אותם תחת ידה. ובאשר שדבר זה הוא מוכרח שתהי' אומה בעולם שהכח היותר שבמלכותה יהי' שם ד' אמונתו ובטחוננו אהבתו ויראתו. ע"כ עמלק המתנגד לזה וסעיפיו יהיו עדר אבד.

20. Rabbi Avraham Yitzchak Kook, Ein Ayah to Berachot 54b

משה רבינו ע"ה בעצמו לא הי' אפשר לו לעשות המלחמה בעמלק. עמלק שהוא שטנם של ישראל ומנגדם. להעין הצופיה עד סוף כל הדורות, כאדון הנביאים אשר "בכל ביתי נאמן הוא" כתוב עליו, הוא רואה שעוד יש צורך גם בעמלק, כי עוד לא נטהרו ישראל לגמרי עד שלא יהי' צורך לעולם בכח המנגד להם. ע"כ ידי משה כבדים, ובכחו העצמי הי' כמוכרח להוריד ולהניח ידיו...

21. The subsequent record in Tanach

- Bamidbar 14 Second attack by Amalek, with Canaan
- Shoftim 3 Attack by Amalek, with Moav
- Shoftim 6 Attack by Amalek, with Midian
- Shemuel I 15 King Shaul's attack, and mercy for Agag
- Shemuel I 27 Dovid's attack on behalf of the Plishtim
- Shemuel I 30:1-3 Amalek burns down Tziklag, and kidnaps the women and children
- Shemuel II 1 An Amaleki kills King Shaul
- Divrei haYamim I 4:43 Shimon goes to war against Amalek, successfully

22. Bereishit 36:12

ותמנע היתה פילגש לאלפיז בן עשו ותלד לאלפיז את עמלק אלה בני עדה אשת עשו:

23. Talmud, Sanhedrin 99b

"אחות לוטן תמנע" מאי היא? תמנע בת מלכים הואי, דכתיב "אלוף לוטן אלוף תמנע" וכל אלוף מלכותא בלא תאגא היא. בעיא לאיגורי, באתה אצל אברהם יצחק ויעקב ולא קבלוה, הלכה והיתה פילגש לאלפיז בן עשו. אמרה, "מוטב תהא שפחה לאומה זו ולא תהא גבירה לאומה אחרת." נפק מינה עמלק דצערניהו לישראל. מאי טעמא? דלא איבעי להו לרחקה.

24. Bereishit 36:43

אלוף מגדיאל אלוף עירם אלה אלופי אדום למשבתם בארץ אֶחָזְתֶםּ הוּא עֲשׂוּ אֲבֵי אֲדוּם:

25. Rabbi Levi ben Gershom (Rablag) (14th century France), Commentary to Kings I 22:38 #34

ראוי לאדם כשיפול בידו במלחמה מי שהוא תמיד לו ולעמו לקוץ מכאיב, שלא יחמול עליו, אך יבער אותו מן הארץ פן ימצא לו מקום אחר זה אם ימלט להשחית הוא ועמו לפי היכולת.

If someone who was always a painful thorn for him and his nation should fall into his hands in war, it would be appropriate not to have mercy on him, but to eliminate him from the land, lest he find another opportunity, should he escape, to destroy him and his nation as he is able.

26. Rabbi David Kimchi (Radak) (12th-13th century France), Commentary to Kings I 20:35

והחמלה על הרשעים אכזריות, כי ידוע כי סופם לעשות מלחמה.
Mercy on the wicked is cruelty, for it is known that they will wage war in the end.

27. Rabbi Joseph Dov Soloveitchik, *Fate and Destiny*, footnote 25, citing Rabbi Moshe Soloveitchik

If any people seeks to destroy us, we are commanded to do battle against it when it rises up against us, and this battle of ours is an obligatory war on the basis of the verse from Exodus (17:16), "The Lord will have war with Amalek from generation to generation."

28. Rabbi Avraham Bornzstain, *Avnei Nezer Orach Chaim* 508:3

דשניא ז' אומות שחוטאים בעצמם ועושים כל התועבות ונחייבו מיתה... אבל זרע עמלק שנענשין בעון אבותם, ולכאורה הא כתיב "לא יומתו אבות על בנים ובנים לא יומתו על אבות." אך שגלוי וידוע לפני הקב"ה ששנאתם טמונה בלבם, פוק חזי מעשה המן האגגי, ובאוחזין מעשה אבותיהם בידיהם כתיב "פוקד עון אבות על בנים."

29. Rambam, *Mishneh Torah*, *Hilchot Melachim* 6:4, with Raavad

שבעה עממין ועמלק שלא השלימו אין מניחין מהם נשמה...
השגת הראב"ד: א"א זה שבוש אלא שיכול לומר השלימו לקבל המצות.

30. Talmud, *Gittin* 57b

מבני בניו של המן למדו תורה בבני ברק.

31. Rabbi Avraham Yitzchak Kook, *Mussar Avicha: Midot haRa"ayah*, *Ahavah* 6

מדת האהבה השרויה בנשמת הצדיקים היא כוללת את כל הברואים כולם, ואינה מוציאה מן הכלל שום דבר ולא עם ולשון, ואפילו עמלק אינו נמחה כי-אם מתחת השמים, אבל ע"י הזיכוך מתעלה הוא לשורש הטוב, אשר הוא מעל לשמים, ונכלל הכל באהבה העליונה, אלא שצריך כח גדול וטהרה עצומה ליחוד נשגב זה.

32. Rabbi Avraham Yitzchak Kook, *Orot haKodesh III Chassidut* 13, pg. 326

כשאנו מתבוננים על האגדה האומרת "מבני בניו של המן למדו תורה בבני ברק" אנו חודרים לעומק החסד, שאין לנו להסחף בזרם של שנאה גם על האויב היותר נורא. ומזה אנו דנים דין קל וחומר לאותם שהם גורמים לנו צער בדעותיהם וענייני הריסה שלהם.

33. Rabbi Avraham Yitzchak Kook, cited in *Moadei haRa"ayah* pg. 241

כך שנינו בהלכות שבת: סתם מחיקה קלקול הוא, ואין מחיקה נחשבת למלאכה אלא כשהוא מוחק על מנת לכתוב, כי רק אז זו פעולה שמגמתה תיקון. ומכאן יש ללמוד לגבי מצות מחיית עמלק, אל יחשוב החושב כי לפנינו מצות מחיה גרידא, מצות מחיקה ותו לא, שהרי כאמור זו רק מקלקלת. אלא הואיל ומגמת עמלק היתה לפגוע בעם הנושא את שם ד' בעולם, בעם שעמו כרת הקב"ה ברית, ושהוא כסא ד' בעולם, לכן מצות מחית עמלק היא מחיקה על מנת לכתוב, על מנת לתקן עולם במלכות ד'...

34. Rabbi Aharon Lichtenstein, *Developing a Torah Personality*,

<https://etzion.org.il/en/being-frum-and-being-good-relationship-between-religion-and-morality>

What makes this problem more acute is the fact that it arises particularly in individuals who are morally and spiritually sensitive. Those who are relatively coarse are not concerned with these issues. Who is troubled by the command to wipe out Amalek? Those people who have succeeded in developing the kind of moral sensitivity that is important to us.